

Жіктеу есімдіктері

Барлық тұлғалар және предлогтан кейін оларды өзгертетін н- ережесі.

Толық кесте

Септік	мен	сен (жекеше)	ол / бұл	ол (әйел)	біз	сіз (сыпайы да)	олар
Атау	я	ты	он / онó	онá	мы	вы	они́
Табыс	меня́	тебя́	его́	её	нас	вас	их
Ілік	меня́	тебя́	его́	её	нас	вас	их
Барыс	мне	тебе́	ему́	ей	нам	вам	им
Көмектес	мной	тобо́й	им	ей / ёю	на́ми	ва́ми	и́ми
Жатыс	мне	тебе́	не́м	ней	нас	вас	них

Табыс пен ілік барлық жіктеу есімдігінде бірдей — жаттайтын бір нәрсе кем.

н- ережесі

Үшінші жақ есімдіктері (он, онá, они́) предлогтан кейін басында н- қосып алады. Бұл — оқығанда жіктеу есімдіктеріндегі ең көзге түсетін нәрсе, және ол тек предлогтан кейін ғана болады.

Предлогтан кейін — н- бар	Предлогсыз — н- жоқ
у него́ — оның (жанында) / ол бар	Я ви́жу его́. — Мен оны көремін.
к ней — оған (әйелге)	Я помога́ю ей. — Мен оған көмектесемін.
с ними́ — олармен	Я зна́ю их. — Мен оларды танимын.
о нём — ол туралы	Я жду её. — Мен оны күтемін.

Жылдам тексеру

Олардың алдында тікелей предлог тұр ма? Онда басы н- болады. Жоқ па? Онда ол болмайды. его́ / него́, ей / ней, их / них — бір есімдік, ал предлог — жалғыз себепші.

сен және сіз

Тұлға	Қолданылуы	Мысал
ты	жақсы танитын бір адам — достар, отбасы, балалар	Как ты? — Қалайсың?
вы	біреуден көп адам немесе сыпайы жекеше	Как вы? — Қалайсыз?

Сыпайы жекеше «вы»-да етістік бәрібір көпше тұлғада жүреді: Вы уже́ чита́ли э́ту кни́гу? Үлкен «Вы» ресми хатта құрметті белгілей алады; басқа жерде кіші «вы» — қалыпты.

Жиі кездесетін тіркестер

Тіркес	Мағынасы	Ескерту
у меня́ есть	менде бар	сөзбе-сөз «менің жанымда бар» — орыс тілінде «ұстау» етістігі жоқ
у него́ / у неё	онда бар / онда (әйелде) бар	н- ережесінің ең жиі қолданысы
мне ну́жно	маған керек	барыс септік — кімге керек болса, сол барысқа түседі
мне нра́вится	маған ұнайды	сөзбе-сөз «маған жағымды»
со мной	менімен	с кейбір дауыссыз тіркестерінің алдында со болады